

SEXUALIZOVANÉ NÁSILÍ

PROČ UČIT A MLUVIT O SEXUALIZOVANÉM A SEXUÁLNÍM NÁSILÍ?

- Vzdělávání o sexuálním a sexualizovaném násilí pomáhá bořit mýty, rozpoznávat varovné signály a předcházet dalšímu ubližování.
- Informovanost vede k empatii, respektu a schopnosti účinně zasáhnout a pomoci přeživším.
- Jen společnost, která rozumí povaze sexualizovaného násilí, může skutečně chránit přeživší a aktivně čelit kultuře mlčení.
- S vysokou pravděpodobností jsou i na vaší škole žáci a žákyně, kteří se setkali nebo setkávají s různými formami sexuálního nátlaku či obtěžování – otevření tohoto tématu (citlivě a bez ukazování prstem) jim může přinést úlevu, dodat odvalu a pomoci vytvořit bezpečnější a podporující prostředí pro všechny.

OBSAH

DEFINICE ZNÁSILNĚNÍ.....	3
5 FAKTŮ O ZNÁSILNĚNÍ.....	4
VÝZKUMY.....	5
NOVÁ TRESTNĚPRÁVNÍ DEFINICE ZNÁSILNĚNÍ.....	6
PŘÍBĚHY.....	7
ČASTÉ OTÁZKY.....	8
CHCI (SE) VZDĚLÁVAT + ORGANIZACE.....	10
AKTIVITY KONSENTU.....	11

DEFINICE ZNÁSILNĚNÍ

Podle českého trestního zákoníku se znásilnění definuje jako jakýkoliv pohlavní styk bez souhlasu. Nová legislativa, platná od ledna 2025, zavádí princip „ne znamená ne“, což znamená, že nesouhlas nemusí být vyjádřen pouze slovně, ale může být signalizován gestem, pláčem nebo odporem.

Znásilnění zahrnuje:

- Soulož nebo jiný pohlavní styk provedený proti vůli oběti.
- Donucení k pohlavnímu styku násilím, pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy.
- Zneužití bezbrannosti oběti, například pokud je oběť pod vlivem alkoholu, drog, v bezvědomí nebo v silném stresu.

Znásilnění je v českém právním systému trestným činem podle § 185 trestního zákoníku. Pachatel*ka může být potrestán*a odnětím svobody na 2 až 10 let, přičemž vyšší tresty platí v případech znásilnění dítěte, těhotné ženy nebo pokud byl čin spáchán se zbraní.

Další důležité aspekty:

- a) Znásilnění z podstaty: Jakýkoliv sexuální akt s dítětem mladším 12 let je automaticky považován za znásilnění.
- b) Sexuální útok: Nově zavedený trestný čin zahrnující jiné formy sexuálního násilí, například donucení k obnažování nebo osahávání.
- c) Zneužití bezbrannosti: Pokud oběť není schopna projevit svou vůli kvůli nemoci, spánku, silné opilosti nebo stresu, čin se kvalifikuje jako znásilnění.
- d) Pokud někdo nesouhlasí se sexem, jedná se o znásilnění.

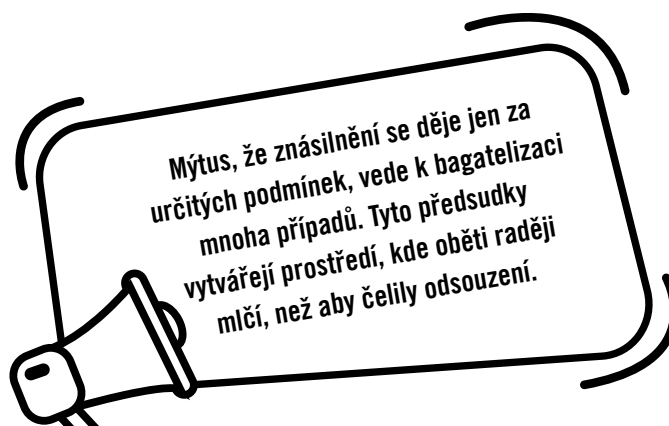
NÁSLEDKY ZNÁSILNĚNÍ

Znásilnění zanechává přeživším dlouhodobé následky, které ovlivňují jejich život po mnoho let, často i po celý život.

Až 90 % přeživších se potýká s vážnými psychickými problémy, včetně posttraumatické stresové poruchy (PTSD), deprese či úzkosti.

Znásilnění je zločin, kterého se ženy obávají více než jakéhokoli jiného. Oběti nejenže trpí zdravotně, ale často čelí i společenské izolaci, finančním problémům či obtížím v budování mezilidských vztahů. Přetrvávající stereotypy přispívají k tomu, že oběti jsou často obviňovány místo toho, aby jim byla poskytnuta podpora. Téměř tři pětiny dospělých v Česku si myslí, že si ženy v určitých případech mohou za znásilnění samy.

ZDROJ: <https://www.persefona.cz/>

5 FAKTŮ O ZNÁSILNĚNÍ, KTERÉ BYSTE MĚLI ZNÁT

Znásilnění je závažný trestný čin, který je stále obestřen mnoha mýty a předsudky. Těchto 5 faktů pomáhá bourat škodlivé stereotypy, podporuje porozumění a přispívá k vytvoření bezpečnější společnosti pro všechny. Vědět pravdu znamená být schopen lépe chránit sebe i ostatní.

NEZÁLEŽÍ NA TOM, CO MAJÍ NA SOBĚ

Ženy i muži bývají znásilněni nebo napadeni, ať nosí jakýkoli druh oblečení. Žádný typ oblečení není pozvánkou na sex, ani neznámá souhlas. Oblečení není relevantní. Znásilnění nikdy není vinou obětí.

FALEŠNÁ OBVINĚNÍ ZE ZNÁSILNĚNÍ JSOU NAPROSTOU VÝJIMKOU

Neexistuje důkaz, který by potvrdzoval, že nepravdivá obvinění ze znásilnění jsou běžná. Znásilnění jsou velmi často nenahlášena kvůli nedostatku důvěry v soudní systém nebo kvůli strachu z toho, že oběti nebude uvěřeno. Skutečností je, že ohlásit znásilnění vyžaduje hodně odvahy a odhodlání.

VĚTŠINU ZNÁSILNĚNÍ PÁCHAJÍ OSOBY, KTERÉ JSOU OBĚTI ZNÁMÉ

Mýtus, že většina znásilnění je páčána cizí osobou, vyvolává představu, že sexuální útok spáchaný známým obětí není znásilnění.

OBĚTI ZNÁSILNĚNÍ SE ČASTO FYZICKY NEBRÁNÍ

Nemělo by být předpokládáno, že osoba souhlasí se sexem, protože fyzicky neodporuje. Jen proto, že osoba nemá viditelná zranění, neřekla NE nebo nevykazovala odpor, neznámá, že nebyla znásilněna.

ALKOHOL ANI DROGY NIKDY NEOMLOUVAJÍ ZNÁSILNĚNÍ

Stejně tak se jedná o znásilnění, pokud osoba není schopna vyjádřit svůj nesouhlas kvůli alkoholu nebo drogám.

ČÍSLA

12 000 znásilnění

je v České republice
každoročně spácháno

600 případů

se průměrně v Česku
odehraje, ale policie se
dozví pouze o jednom či
dvou.

34 znásilnění denně

je jen policii ohlášeno
což znamená, že pouze
malý zlomek obětí hledá
právní ochranu.

Důvodem nízké míry nahlásování jsou často
obavy obětí z odsuzování, nedůvěra v systém a
strach z tzv. sekundární viktimizace, kdy oběť
po nahlášení čelí dalšímu zpochybňování nebo
stigmatizaci.

2,3 mld. Kč

je ročně vynaloženo z
veřejného zdravotního
pojištění na léčbu
dopadů sexualizovaného
násilí.

58% žien

se setká s nějakou
formou sexualizovaného
násilí

20% žien

má zkušenost se
znásilněním

76 % obětí znásilnění

vedlo dopady na své
psychické nebo fyzické
zdraví, vztahy, studium,
práci, či dokonce život
ohrožující dopady

ZDROJ:

Výzkum ProFem <https://www.profem.cz/cs/novinky/a/vyzkum-sexualizovane-nasili---vyskyt-dopady-a-naklady-na-zdravotni-peci>

NOVÁ TRESTNĚPRÁVNÍ DEFINICE ZNÁSILNĚNÍ

Trestní zákoník v České republice do roku 2024 nedefinoval znásilnění souhlasem, ale donucením či zneužitím bezbrannosti. Co ovšem případy, ve kterých nedošlo k fyzickému násilí? Nebo případy, ve kterých byla oběť paralyzována naprostým terorem a strachem, nebo proto, že osoba, která ji znásilnila, byla přítel nebo partner? Absurditu tohoto pojetí ukazuje následující analogie: „Po obětech krádeže nikdo nechce, aby prokazovaly, že zlodějům kladly odpor, předání peněz nevede nikoho k závěru, že okradení se zločinem „souhlasili“ a že tudíž nebyl spáchán trestný čin.“ Především však toto pojetí znásilnění dostatečně nereflektovalo vztahové násilí. V mnoha případech se oběť neodváží projevit odpor, protože má strach o své zdraví či život nebo má strach z odhalení (např. ve vedlejší místnosti jsou děti).

Náš požadavek byl, aby Česká republika zákonem jasně stanovila, že sex bez souhlasu je znásilnění. Protože otázkou není, zda osoba řekla „ne“, ale zda řekla „ano“. Tato definice znásilnění je podpořena mezinárodními lidskoprávními organizacemi (resp. jejich orgány) a v současné době je zavedena ve 13 z 31 evropských zemí (např. Slovinsko, Chorvatsko, Dánsko nebo Velká Británie).

V Česku tak byla přijata nová definice znásilnění. Od 1. ledna 2025 se uplatňuje pravidlo „ne znamená ne“. Za znásilnění se tak nově považuje jakýkoliv pohlavní styk bez souhlasu. Doposud platilo, že se definice znásilnění pojí s násilím či jinou pohrůzkou. Začátkem roku ovšem nabyla účinnosti novela trestního zákoníku, která tuto definici zpřísnila. Nově se za znásilnění považuje nesouhlasný pohlavní styk, tedy nejen ten, který byl vynucený silou. Nesouhlas nemusí být vyjádřen jen slovně – stačí gesto, pláč nebo třeba odstrčení.

“

Kdo s jiným proti jeho seznatelné vůli vykoná soulož nebo jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží, kdo jiného donutí k souloži nebo jinému pohlavnímu styku provedenému způsobem srovnatelným se souloží s jinou osobou, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

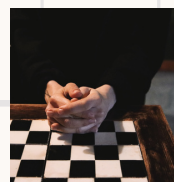
— § 185 trestního zákoníku ve znění novely č.166/2024 Sb. —

”

Za znásilnění budou nadále považovány i případy, kdy pachatel zneužije toho, že oběť není schopna projevit svou vůli nebo klást odpor. Zákon v těchto případech mluví o stavu bezbrannosti, do kterého se člověk může dostat například vlivem nemoci, duševní poruchy, při spánku, v silné opilosti a podobně. Novela zákona myslela i na případy, kdy oběť takzvaně zamrzne. V nové úpravě se jako důvod stavu bezbrannosti výslovně uvádí i silný ochromující stres, což původní definice nebrala v potaz, přestože je to velmi častá reakce těla a obranný mechanismus obětí.

PŘÍBĚHY

Lucie – Znásilnil ji přítel.

Stalo se to v dlouhodobém vztahu. Před celým "aktem" byla hádka. Vznikla na základě toho, že jsem řekla, že nemám chuť na sex a že chci jen ležet a užít si partnerovu přítomnost. On se naštval a už se to spustilo. Nejdřív začal, že jen předstírám, že sex nechci a že mým záměrem je, aby mě "dobýval". Když jsem stále říkala, že nechci, tak pokračoval tím, že teda spím určitě s jiným a že jsem děvka. Když jsem na to nereagovala a prostě na něj jen koukala, tak odešel. Vrátil se asi po půl hodině. Třísknul dveřmi od pokoje a přitlačil mě k posteli. Začal mě svlékat a osahávat. Křičela jsem, škrábala a on nic. Potom k tomu došlo a celou dobu na mě u toho křičel, že on je můj přítel a že má na to právo.

Měla jsem pocit, že jsem selhala ve vztahu. Přepadl mě pocit, že jsem špatná přítelkyně, protože jsem svému příteli nedokázala dát to, co chtěl. Ale zároveň jsem věděla, že to není správné. Hned ráno potom jsem si sbalila všechny svoje věci a rozhodla se odjet domů. Během celého balení mě několikrát přitlačil ke zdi a řval na mě, že domů určitě nepůjdu. Nakonec se mi ale povedlo utéct na autobus a odjet. Po nějaké době se začal ozývat. Když jsem mu neodepisovala, tak psal mojí mamce. Pokud mu neodepisovala ani jedna z nás, tak namluvil své matce, že on je chudák a ta následně začala psát nám oběma. Dlouho jsem se bála fyzického kontaktu. Svě nejbližší jsem zvládla obejmout, ale tím to končilo. Upřímně jsem ani moc nevycházela ven. Z mého pohledu se s takovou situací dá časem vypořádat, ale určitě ne zcela. Přeci jen je to zásah jak do fyzického stavu, tak hlavně do psychického. Já sama na to kolikrát myslím a mám stavy, kdy se na mě nějaký muž například ve vlaku jen "blbě" podívá a hned dostanu strach, že mě bude pronásledovat na záchod a znásilní mě tam. Nebo mám strach si vzít do vlaku sukni, protože co kdyby. Mám strach, když jdu po ulici a naproti mně jde skupinka mužů. Není mi příjemné, když někde jdu a vím, že na mě ostatní muži upřeně koukají.

Vím, že se to snadno říká, ale prosím – svěřte se někomu. Okamžitě. Nenechávejte si to pro sebe. Akorát se v tom budete utápět.

Eva – Jako malou ji zneužíval strýc.

Okolo desátého roku jsem byla sexuálně zneužívána svým strýcem. Vše se odehrávalo u babičky, kam jsme jako celá rodina jezdili jednou za 14 dní. Vždy, když se strýc vrátil opilý z hospody, lehl si vedle mě a začal mě hladit. Nejdřív přes pyžamo, pak mi svlékl kalhoty a sahal mi na intimní partii. Mezitím se u toho ukájel. Asi dvakrát za celou dobu zkusil vniknout penisem dovnitř, ale nešlo to. Hodně to bolelo. Vždy mě otočil na záda, strnula jsem a čekala, až bude konec. Přála jsem si, aby to bylo rychle. Při každém "hlazení" mi říkal, že je to naše tajemství, že to nikomu nesmím říct a že to dělá, protože mě má rád. Myslela jsem si, že je to normální, že to zažívají všechny moje kamarádky.

Jednou jsem to řekla tetě, přestože jsem se bála, že poruším naše tajemství se strýcem a on už mě nebude mít rád. Teta to následně řekla mé mamce a ta mi vynadala, že už nevím, jak na sebe upozornit. Proč prý tak lžu? Že by to strýc neudělal, ale že mu řekne, co to o něm vyprávím. Brečela jsem, protože mi máma nevěřila.

V deváté třídě jsem se svěřila své spolužačce. Ona to řekla své mamce a ta zase mojí. Zeptala se, jestli je pravda, co ve škole povídám. Mamka vše popřela a spolužačka potom ostatním ve třídě řekla, aby mi nic nevěřili.

Postupně jsem se uzavřela do takové své bubliny a nakonec jsem skutečně lhát začala. Všude. Doma i ve škole. Rodině, spolužákům, sobě. Skrze své lhaní jsem se nakonec stala terčem šikany.

několik let později, v roce 2019, jsem chtěla spáchat sebevraždu. Řekla jsem si o pomoc v Psychiatrické nemocnici v Bohnicích, kde jsem byla následně hospitalizována. Poprvé jsem začala mluvit o detailech a pocitech, které jsem během zneužívání vnímala jako malá. Uvědomila jsem si, že myšlenky na sebevraždu a další mé potíže mohou souviset se zneužíváním v dětství. Poprvé jsem cítila důvěru, pocit přijetí a bezpečí. Také jsem pochopila, proč mám celý život problém nastavit si hranice, udržet si je a proč neumím říkat "NE" bez pocitu viny. Nevím, zda se dá s takovou zkušeností zcela vypořádat. Určitě je ale důležité o ní mluvit. Pokud nám nevěří okolí, ve kterém žijeme, určitě nám uvěří někdo jiný. Například na Lince bezpečí nebo v Krizovém centru.

ČASTÉ OTÁZKY

Budeme tedy vyplňovat **smlouvu** pokaždé, když budeme mít **sex**?

NE Souhlas je dostatečně jednoduchý. Abyste mohli mít sex, musíte si být jisti, že osoba, se kterou chcete mít sex, chce mít také sex s vámi, tj. že sex je pro oba zcela dobrovolný. Signály mohou být verbální i neverbální. Máte-li pochybnosti, zeptejte se. Souhlas v jistém smyslu znamená, že obě strany mají odpovědnost zajistit, aby byl sex dobrovolný. V podstatě jde o něco, co by mělo být ve skutečnosti považováno za samozřejmost: že pouze sex, se kterým souhlasíte, je v pořádku. Naštěstí je pro drtivou většinu lidí souhlas samozřejmostí. Bohužel existují výjimky. Například studie v rámci EU zjistila, že více než jeden ze čtyř respondentů se domnívá, že pohlavní styk bez souhlasu lze odůvodnit za určitých okolností - v případě, že je oběť opilá nebo pod vlivem, je vyzývavě oblečená, neříká „ne“ dost jasně nebo se fyzicky nebrání. Tento přístup společnosti je třeba přehodnotit. Moderní trestní právo musí stanovit jasné bariéry.)

Bude muset obviněný **prokázat svou nevinu** (dojde k obrácení důkazního břemene)?

NE Faktem je, že obviněný*á nemusí nic dokazovat. Prokázání viny pachatele zůstává úkolem státního zástupce. Kromě toho je obviněný nevinný, dokud soud neprokáže jeho vinu. Zásada „in dubio pro reo“ („v pochybnostech ve prospěch obviněného“) není dotčena. Pokud existují pochybnosti o průběhu událostí, je obviněný osvobozen. Nikdo nepožaduje odklon od zásady presumpce nevinu. Redefinice usiluje pouze o zajištění toho, aby byly trestně odpovědné osoby, u nichž se dostatečně prokáže, že jednaly v rozporu s vůlí oběti. V tuto chvíli tomu tak vždy není. Myšlenka souhlasu je jednoduchá: Chcete-li mít sex, musíte vědět, že osoba, se kterou chcete mít sex, chce mít sex také s vámi.

Hrozí vlna **falešných obvinění**?

PRAVDĚPODOBNĚ NE Argument rizika falešných obvinění se vždy používá při revizi sexuálního trestního práva, většinou bez jakéhokoli empirického základu, který by tato tvrzení podporoval. Jedná se o přetrvávající mýtus založený na genderových stereotypch („pomstychtivá žena“) a znamená, že oběti sexuálního násilí se téměř vždy setkávají s tímto podezřením. Realita je taková, že je zapotřebí hodně odvahy a síly k tomu nahlásit skutek na policii. Trestní řízení je pro oběť často nesmírnou zátěží; není neobvyklé, že obviněný - nebo dokonce policie a soudy - dokola zpochybňují osobu oběti, její pověst a důvěryhodnost. Oběti sexuálních trestných činů pak mají často dojem, že si za tento zločin mohou samy, nebo k němu alespoň přispěly. Falešná obvinění existují u všech typů trestných činů a jsou také trestána. Jak je uvedeno v odpovědi na předchozí otázku, změna definice ještě neznamená, že bude jednodušší znásilnění prokázat nebo že by pachatel musel prokázat svoji nevinu. Zůstává faktem, že daleko větší problém je počet znásilnění, které nikdy nejsou policii ohlášena. Podle odborných výzkumů je v České republice každoročně spácháno přibližně 12 000 znásilnění (pro srovnání počet krádeží aut je okolo 3000), ač pouze okolo 600 z nich je nahlášeno policii (Šafařík, 2020). Jedná se tedy o 34 případů denně a policii je ohlášeno jen jedno až dvě z nich.

Je **souhlas** nový a **nevyzkoušený koncept**?

NE Zavedení souhlasu do zákona není ani nové, ani průkopnické. Dvanáct evropských zemí již takovou definici ve svých právních předpisech má. Například Spojené království má zákon o souhlasu již od roku 2003. Podle mezinárodního práva by mělo být znásilnění přesně definováno jako absence souhlasu, aby bylo zdůrazněno právo každého člověka na tělesnou integritu.

CO DĚLAT, KDYŽ SE NĚCO STALO?

Vyrovnat se se znásilněním není jednoduché. Každému to může trvat různě dlouho a každému může pomoci něco trochu jiného.

ZAŽIL/A JSI ZNÁSILNĚNÍ?

Stalo se to před pár dny:

Jestli se bojíš otěhotnění, vezmi si pohotovostní antikoncepční pilulku. Je běžně prodejná v lékárně bez předpisu, třeba Escapelle nebo Postinor.

Není to tvoje vina!

Je to vina toho, kdo to udělal. Nikdo nemá právo druhého znásilnit ať už by se před tím dělo cokoli. Znásilnění bohužel zažije za svůj život každá desátá žena a každý třicátý muž. Není to jen tvůj problém, je to problém celé společnosti.

Lékařská pomoc a policie.

Zvaž, jestli se nepotřebuješ nechat vyšetřit gynekologem či jiným lékařem. Lékař nemá povinnost hlásit znásilnění na policii. Zvaž, jestli to půjdeš oznámit na policii. Čím víc bude takových činů nahlášeno, tím víc bude mít společnost pocit, že je to vážný problém, který je potřeba řešit. Na policii si s sebou můžeš vzít doprovod, který s tebou bude po celou dobu výslechu. Můžeš si vybrat, jestli chceš být vyslýchána ženou nebo mužem. Pokud ale nechceš jít na policii, nemusíš. Dělej jen to, co máš pocit, že ti pomůže.

Co dál? Jak se s tím vyrovnat?

Svěř se někomu, komu důvěřuješ. Pokud nemáš nikoho takového v okolí, můžeš zavolat na linku důvěry, nebo zajít na svépomocnou skupinu. Dělej, co potřebuješ. Klidně nějakou dobu prožiješ smutek. Klidně ho vůbec neprožiješ, pokud to tak cítíš. Zkus si promluvit s někým, kdo má podobnou zkušenost. Najdi si terapeuta či terapeutku – vyhledat odborníka může být ta nejjednodušší pomoc. Ne každý terapeut sedne každému. Možná budeš muset chvíli hledat odborníka nebo odborníka, se kterým si budeš rozumět. Pokud potřebuješ poradit či pomoci, můžeš se obrátit na organizace, které se věnují práci s oběťmi sexuálního násilí. Poskytují zdarma právní a psychologickou pomoc. Je to například Profem nebo Persefona.

Stalo se to před delší dobou.

I po delší době můžeš jít nahlásit znásilnění na policii. Promlčecí lhůta je deset až patnáct let. U znásilnění v dětství se navíc počítá až od dosažení plnoletosti znásilněných. I po mnoha letech můžeš prožívat období smutku, nebo období, kdy se necítíš dobře. Není na tom nic neobvyklého. Zkus si o tom s někým promluvit, přijď na naši svépomocnou skupinu nebo se svěř terapeutovi či terapeutce.

SVĚŘILA SE TI KAMARÁDKA?

Zeptej se, jak můžeš pomoci.

Do ničeho danou osobu nenuť. Pokud nechce, nemusí jít na polici ani k lékaři, nemusí to říkat rodičům. Ujisti kamarádku či kamaráda, že neuděláš nic, co by si nepřáli. Buď oporou, pokud o to stojí.

Podpora.

Do ničeho danou osobu nenuť. Pokud nechce, nemusí jít na polici ani k lékaři, nemusí to říkat rodičům. Ujistit kamarádku či kamaráda, že neuděláš nic, co by si nepřáli. Buď oporou, pokud o to stojí. Poděkuj za to, že se ti kamarád nebo kamarádka svěřili, že k tobě mají důvěru. Svěřit se někomu s takovým zážitkem není jednoduché. Nezpochybňuj co ti říká, nesnaž se vysvětlit, co se dalo udělat líp, aby se to nestalo. Vyjádři důvěru v to co ti bylo sděleno, řekni, že to není vina toho, kdo byl znásilněn, ale vina pachatele. Lidé, kteří zažili znásilnění se často bojí, že je jim to nikdo neuvěří a kladou si to co se stalo za vinu.

A co ty? Starej se i o sebe. Vypořádat se s takovou informací může být těžké, stejně jako podporovat toho, kdo se ti svěřil. Neboj se vyhledat terapeutickou pomoc.

CHCI (SE) VZDĚLÁVAT

Další možností, jak pomoci, je více se v problematice vzdělávat a informace předávat dál ve svém okolí. Nevědomost může být důvodem, proč se tématu znásilnění vyhýbáme a tabuizujeme jej. Čím více lidí bude mít o tématu přehled, tím větší je šance na vytvoření kultury, ve které je souhlas se sexem klíčový a kde násilí nemá místo v žádné formě.

Týká se to nás všech !

Statistiky mluví jasně. Existuje vysoká pravděpodobnost, že se někdy za život setkáme s obětí sexuálně motivovaného násilí nebo se jí staneme my sami. Naším cílem je poskytnout mladým i dospělým možnost vzdělávat se v této oblasti.

Organizace, které se zabývají sexualizovaným násilím

AMNESTY INTERNATIONAL ČR: www.amnesty.cz

Upozorňuje na případy sexualizovaného násilí v Česku i ve světě, podporuje vzdělávání o souhlasu a hájí práva obětí.

KONSENT CZ: www.konsent.cz

Konsent je česká organizace, která se věnuje prevenci sexualizovaného násilí a osvětě o souhlasu. Pořádá workshopy pro školy, firmy i veřejnost a vede kampaně, které boří mýty o znásilnění. Její motto zní: „Bez souhlasu je to vždycky znásilnění.“

PERSEFONA: www.persefona.cz

Brněnská organizace poskytující psychologickou, právní i sociální pomoc obětem domácího a sexualizovaného násilí. Pracuje i s pachateli a zaměřuje se na prevenci násilí ve vztazích prostřednictvím vzdělávání a osvěty.

IN IUSTITIA: www.in-ins.cz

platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu

A další...

Aktivity do výuky pro učitele/ky od organizace Konsent

Lekce Osobní hranice

Doporučený věk: 6-9 let

Anotace: Lekce Osobní hranice má za cíl u dětí rozvíjet chápání toho, jaký typ chování může být jim a druhým lidem nepříjemný. Po absolvování lekce studující vědí, že mohou odmítnout chování, které jim je nepříjemné a překračuje jejich hranice. Mají zážitek vlastního osobního prostoru, a vědí, kdo jsou jejich bezpečné osoby, na které se mohou obrátit v případě, že byly jejich hranice překročeny. V lekci se pracuje s animovaným videem, pracovním listem, modelovými situacemi, fyzickým prostorem i různými formami vyjádření „ne“.

Lekce Menstruace

Doporučený věk: 11-15 let

Anotace: Primárním cílem lekce není naučit studující, jak funguje menstruační cyklus po biologické stránce, byť je možné se tomu v lekci věnovat, ale pracovat na potírání menstruačního stigma a některých mýtů panujících o menstruaci. Cílem je posílit schopnost studujících o menstruaci otevřeně mluvit. Metodika obsahuje aktivity, které jsou vhodnější pro mladší studující i aktivity, které jsou vhodné pro starší studující. Menstruace je tématem, o němž by měli být informováni všichni bez ohledu na gender nebo pohlaví.

Lekce Prevence sexuálního násilí

Doporučený věk: 13-18 let

Anotace: Lekce Prevence sexuálního násilí je určena pro 8. a 9. třídy ZŠ a všechny ročníky SŠ, a zahrnuje téma komunikace, souhlasu a sexuálního násilí. Moderovanou diskuzí směřuje k vyvrácení nejčastějších mýtů a stereotypů, které se kolem tématu sexuálního násilí objevují v médiích i ve společnosti. Pracuje s modelovými příběhy, které učí rozpoznat formy sexuálního násilí a nátlaku. V závěru lekce se věnujeme tomu, jak můžeme podpořit někoho, kdo se nám svěřil, že zažil/a sexuální násilí – jaké jsou vhodné a možné podpůrné kroky a reakce.

Lekce Vybraná témata reprodukčního zdraví

Doporučený věk: 14 – 19 let

Anotace: Lekce vysvětluje pojem reprodukčního zdraví a rozšiřuje faktické povědomí o fungování některých tělesných procesů, důraz ale klade primárně na duševní a sociální aspekty spojené s reprodukčním zdravím – komunikaci, pochopení a respekt k individuálním odlišnostem a zkušenostem, čímž rozvíjí schopnosti pro budování zdravých mezilidských vztahů i vztahů k sobě samému. Modelové příběhy nastiňují například téma bolestivé menstruace nebo erektilní dysfunkce. Součástí je také prezentace rozšiřující vědomosti o dalších tématech reprodukčního zdraví.

Lekce Mýty o pohlavních orgánech a sexu

Doporučený věk: 13 – 18 let

Anotace: Lekce vysvětluje, že lidská těla a pohlavní orgány jsou různorodé. Studující skrze ní pochopí a naučí se vysvětlit, co je to intersexualita. Zjistí také, jak vypadají hymen a klitoris. Lekce podporuje schopnost kritického nahlížení na stereotypy spojené se sexem. Součástí lekce je například kreativní ztvárnění pohlavních orgánů nebo hlasování a diskuze o souhlasu s řadou tvrzení.

ZDROJ A INÉ METODIKY NALEZNETE NA: konsent.cz/pro-vyucujici/